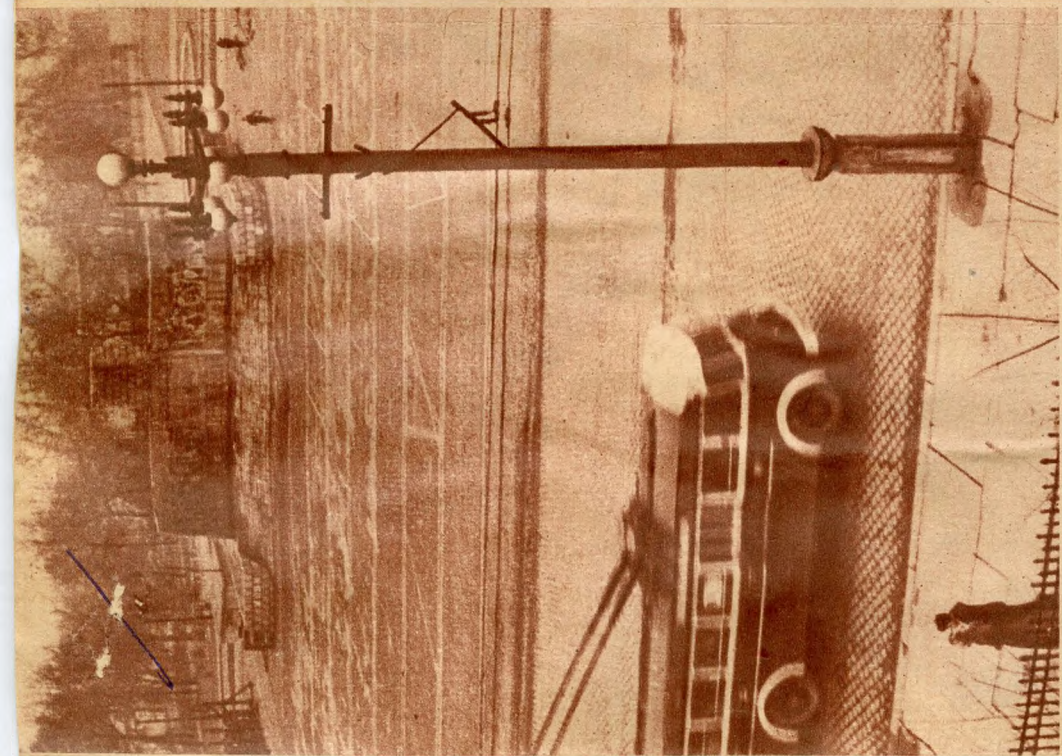

Budapestre vonatkozó ujságcikkek		OSZTÁLYOZÁS	
Szerző: <i>Lelkes</i>		Tárgy	<i>792</i>
Cím: <i>Hol épüljön fel és milyen legyen az új Nemzeti Színház</i>		Hely	<i>Nemzeti Színház</i>
Forrás: <i>Film Színház Kurssza</i>		Idő	<i>"1964"</i>
	<i>1964. márc. 6</i>	Személy	
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)

2244
Az új Nemzeti Színház építésére kiszemelt hely. A Felvonulás tér a Gorkij fasor szomszédságából

Beszélgetés építőművészeinkkel:

Hol épüljön fel és milyen legyen az új Nemzeti Színház?

Az Engels tér is szóba került... (Fejtes felv.)

Most épül az igazi — ezzel fejeztük be a múlt heti cikkünket, mely a Nemzeti Színházról szól. Épül — de hol?

Néhány héttel ezelőtt a Magyar Építőművészek Szövetségének elnökségét rendkívüli ülésre hívták. A jegyzőkönyv így rögzítette: „A rendkívüli ülés tárgya a Nemzeti Színház felépítésének problémája.”

MIT MOND MAJOR MÁTÉ, AZ ÉPÍTÉSZ?

Dr. Major Mátét, a MÉSZ elnökét a műegyetemen keresem fel. Két előadása közötti néhány percét szánja erre a beszélgetésre. Eppen egy francia szakkönyvet olvas. A könyv címe: Hol élünk holnap? A könyvben szupermodern házak, gyárak, iskolák, színházak...

— Milyen javaslatok hangzottak el az elnökségi ülésen a Nemzeti Színházzal kapcsolatban? — kérdezzük.

— Mi csak arról tárgyaltunk — válaszolja —, hogy hol lenne a legcélszerűbb felépíteni az új színházat. A javaslatok között szerepelt az Engels tér, a Bazilika melletti épülettömb, a Hunyadi vagy a Köztársaság tér, legvégül pedig a legcélszerűbb megoldás: a Dózsa György úti felvonulási terület. Legjobb tudomásom szerint ezt a tervet valósítják meg.

— Milyen indoklással vetették el a többi javaslatot?

— Az elnökség véleménye szerint az Engels téren megoldhatatlan közlekedési problémák merülnének fel, hiszen egy ezerkétszáz személyt befogadó színházat előzetes számítások szerint esténként ötszáz gépkocsi fog majd megközelíteni... A Bazilika melletti, vagy a Hunyadi téri építkezés viszont a városképet rontaná.

— Hallottuk, hogy a Városligetben és környékén általános átalakítást terveznek.

— Igen! Mi is tárgyaltunk erről. Az illetékesek e területen egy kultúrcentrumot kívánnak felépíteni. A Nemzeti Színház mellé idekerülne a Kongresszusi Konferterem és egy kétezeröttszáz fiatalt befogadó Ifjúság Háza, ahol mozit, különböző klubokat és szállodát lehetne elhelyezni. Az elképzelések szerint e három létesítmény a városnak ezt a részét centrummá alakítaná.

— És mi lesz a Ligettel?

— A tervek szerint a Liget visszanyeri eredeti szépségét, a vásárvárost ugyanis áthelyezik a Lágymányosra.

ÉS A MAGÁNEMBER?

— Professzor úr, most a magánember véleményére lennék kíváncsi. A Nemzeti Színház lebontásának szükségességéről

sokan vitáznak manapság. Mi erről az ön véleménye?

— A Fellner—Helmer cég által épített Nemzeti Színház nem építészeti emlék, de egy darab a magyar színháztörténetből. Természetesen, az már más kérdés, hogy ezt a színházat mikor kell lebontani. Egy összehangoltabb tervezéssel szerintem helyesebb lett volna az új színház felépítése után. De ez már régi betegségeink...

— Ön milyennek képzei az új színházat?

— Elméleti ember vagyok. A gyakorlati tervezést, sajnos már régen abbahagytam. Úgy vélem azonban, hogy semmiféle konzervativizmusnak nincs helye a mai építészetben. Kivált akkor, ha színházat építünk, hiszen a színpadtechnikán a gépek világa uralkodik. Az pedig olyan rohamosan fejlődik, hogy aligha tudunk vele lépést tartani. Eppen ezért a legmodernebb elképzelést kell megvalósítanunk.

— Ön szerint mikorra épülhet fel az új színház?

Elgondolkodik:

— Jövőre kürrják a pályázatot... Ha minden jól megy, 1966-ban döntenek. Gondolom, tíz éven belül. Akkorra mindenképpen!

S addig vajon mi lesz azokkal a színész-nemzedékekkel, melyek a Nemzeti Színházban nevelkednek és nevelkedtek fel? Tíz esztendő! Nem sok ez?

MILYEN LEGYEN?

Mányoky László, a Középülettervező Intézet főmérnöke fiatal ember. Harminchét éves. Modern irodahelyiségbe vezet. Az egyik falon tervek képei: irodaházak, iskolák, kultúrotthonok, s most épülő színházak. Terveit nemcsak itthon, de még a tengeren túl is kivitelezik. Az egyik irodaházat most építik éppen New-Delhiben...

Minthogy a KÖZTI-hez tartozik a színházak építése is, mit tud a Nemzeti Színházról Mányoky László?

— Elsősorban azt, hogy melyik színház hová költözik.

És sorolja...

— Egy színháznak, úgy tudom, nem marad helye — mondja —, úgy köztölték velünk, hogy azt egybeolvasztják valamelyik másikkal.

— Igaz, hogy a Nemzeti Színház a volt Magyar Színházban játszik megint?

— Igen, két év múlva. A volt Magyar Színházat ugyanis korszerűsíteni kell. Emeletráépítéssel, a nézőtér és az elő-

csarnok újraépítésével, a technikai helyiségek felújításával.

— Mi az oka annak, hogy a fővárosban egyszerre mentek tönkre a színházépületek?

— Ezek a színházak a századforduló után következő tíz esztendőben épültek. Szinte gombamódra fejlődött akkor a város. Minden nagy beruházásnál — és így természetesen a színházépítésekénél is — óriási panamák derültek ki. Az épületekből elspórolták, ellop-ták az anyagot. Márvány helyett csupán gipszet találunk mindenütt. És különben is: minden épületnek meghatározott kora van. Ezeknek különösen rövid.

KULTURCENTRUM

VAGY SZÍNHÁZ?

— Egyetért-e az új Nemzeti Színház elhelyezésének tervei-vel?

— Jónak tartom, véleményem szerint azonban előbb csupán a színházépítkezéshez kellene hozzákezdeni. Túlzott elképzelésnek vélem egy ilyen óriási befektetést igénylő kultúrcentrum azonnali megvalósítását. Végte is észre kellene vennünk: Nem vagyunk óriások...

— Úgy halljuk, hogy a színház felépítésére nemzetközi pályázatot kívánnak kiírni.

— Igen ezt én is hallottam, és a magyar építészek nevében sérelmesnek is tartom. A nemzet színházát magyar építészeknek kell megoldani. Ha alkalmasak vagyunk arra, hogy nemzetközi pályázatokon díjakat nyerjünk, akkor a saját fontos létesítményeinket sem bízhatjuk másra. A Nemzeti

Színházat olyan emberek maiból, gondolataiból kell megvalósítani, akik itt gyökereket. Ezzel szemben nemzet-zi zsűrit javaslok.

— Mányoky László, a gkorló tervező milyennek képzei az új színházat?

MODERN STÍLUSBAN

A legmodernebb stílus építeném. Sok üveggel. Min üveg lenne, ami az utcára és minden tömör fal, ami a kokat takarja. Sokan, gondolom, úgy tartják, hogy Nemzeti Színház épülete követhet szélsőséges stíri irányzatokat. Véleményem-rint a modern stílus — kö-ségény. A színpadi kla-kusok hangulati megterem-a rendezés és a színész-ü-A nézőtér azonban nem-hermelinpalástot.

— Sokat vitatkoznak napság a nézőtér és a szí-visionsyáról. Walter Unru-ta meg, hogy az igazi kor-színház a nézőtér és a szí-egységét szolgálja.

— A színpad megterve-szenikus feladata. Vé-nyem szerint a legmoder-színházépítkezéseknél é-modern színjátszásnál-keves technikai eszközt-maznak. Az ideális szính-csupán jeleznek minde-többit a színészre bízzák-rintem egy színház épít-legfontosabb a fényforrá-as akusztika jó megoldás-szen az igazi színpadról a-ber szól az emberhez...

Legközelebb az illeté-ki-nisztériumok vezetőit k-zük meg.

Lele